

Sessió 5: La carta als filipencs.

Què ens diu avui sant Pau a les famílies?

Resum de la xerrada sobre la carta de sant Pau als filipencs per Pedro Fraile

La carta als filipencs de sant Pau hi ha qui la qualifica com la Carta de l'Alegria i d'altres com la Carta de la Humilitat. La xerrada sobre aquest text, presentada per Pedro Fraile, s'estructura en quatre parts principals: context històric, vida de sant Pau, els seus ensenyaments a la carta, i la centralitat de Crist en el seu missatge.

1. Context històric

Sant Pau va viure a la Mediterrània oriental del segle I, un espai caracteritzat per la influència de la cultura hel·lenística, la filosofia estoica i el domini de l'Imperi Romà. La llengua grega, llavors vehicular, va marcar profundament tant els escrits bíblics com el pensament de sant Pau, que va utilitzar la traducció grega de les Escripures coneguda com la Bíblia dels Setanta. L'arribada d'Alexandre el Gran segles abans havia difós la cultura i la llengua gregues per tota la regió, deixant una empremta que sant Pau va aprofitar per a la seva missió evangelitzadora.

Sota l'Imperi Romà, sant Pau gaudia dels privilegis de ser ciutadà romà, un estatus que li va permetre defensar-se legalment diverses vegades. Nascut a Tars, una ciutat important de Cilícia, la seva condició de ciutadà romà i la seva formació jueva li van atorgar una perspectiva única per dirigir-se tant a jueus com a gentils als seus viatges missioners. Filipis era una ciutat on habitaven molts legionaris romans retirats.

2. La vida de sant Pau

Sant Pau era un jueu de la diàspora, profundament arrelat en la tradició religiosa del seu poble. Va cursar estudis universitaris a Jerusalem sota el guiatge de Gamaliel, un conegut mestre fariseu, que el va preparar per a una vida de rigor religiós. Tot i això, la seva vida va canviar radicalment després de la seva conversió/descobriments de la seva vocació en el camí a Damasc. Aquesta trobada amb Crist no només va transformar la seva fe, sinó que també li va portar a redefinir la seva missió: de perseguidor de cristians a apòstol de Jesucrist.

Sant Pau va fundar nombroses comunitats cristianes al llarg dels seus viatges, conegudes com a "*ekklesias*". Aquestes comunitats es caracteritzaven pel seu fort vincle personal amb sant Pau, que s'esforçava per mantenir-hi contacte a través de seves cartes plenes d'exhortacions, ensenyaments i gratitud. En particular, la comunitat de Filipis va ser una de les més estimades per sant Pau, pel suport que sempre va tenir d'aquesta comunitat, tant espiritual com econòmic, especialment en moments de dificultat. Sant Pau va estar almenys 3 vegades a la presó.

La relació de sant Pau amb la llei mosaica va ser motiu de controvèrsia. Mentre alguns cristians jueus insistien en la necessitat d'observar la circumcisió i la llei jueva per assolir la salvació, sant Pau proclamava que la salvació provenia únicament de Crist. Aquesta postura va generar tensions dins de la primitiva comunitat cristiana, però també va marcar l'inici d'una nova comprensió de la fe cristiana.

3. Ensenyaments de la carta als filipencs

La carta als filipencs, escrita des de la presó, reflecteix el profund afecte de sant Pau cap a aquesta comunitat. Els filipencs no només van donar suport a sant Pau econòmicament, sinó que també van compartir el compromís amb la proclamació de l'evangeli. En aquesta carta, sant Pau emfatitza diversos temes centrals:

- **L'alegria cristiana:** Malgrat el seu empresonament, sant Pau insta els filipencs a estar sempre alegres en el Senyor. Aquesta alegria no és superficial sinó una expressió de l'esperança i la confiança en Crist.
- **La unitat en Crist:** sant Pau crida els filipencs a viure en harmonia, tenint com a model la humilitat i el sacrifici de Crist. El conegut himne cristològic de filipencs 2,5-11 ressalta l'obediència i l'exaltació de Crist com a exemple per a tothom.
- **El "coneixement de Crist":** Per a sant Pau, conèixer Crist no és només un acte intel·lectual, sinó una experiència personal transformadora que redefineix les prioritats de la vida. Afirmar que tot el que abans considerava guany ara ho veu com a pèrdua en comparació del coneixement de Crist.

4. Crist en el centre

La vida i missió de sant Pau es van centrar completament en Crist. La seva conversió va ser una trobada personal que va transformar la seva perspectiva, portant-ho a proclamar que "per mi, la vida és Crist i morir un guany" (Filipencs 1,21). Aquest enfocament també es reflecteix en la seva manera de referir-se a Jesús com a Crist Jesús, ressaltant tant la seva naturalesa messiànica com el seu paper com a Salvador.

La carta als filipencs també subratlla la importància de l'evangelització. Sant Pau anima els cristians a proclamar Crist en tot moment, fins i tot davant de l'oposició. Per ell, el més important és que Crist sigui anunciat, independentment de les circumstàncies o les intencions dels qui ho proclamin. Què us coneguin per la vostra "bondat".

Impacte i llegat

La carta acaba amb una sèrie d'exhortacions pràctiques. Sant Pau anima els filipencs a viure amb virtuts com la bondat, la noblesa i la justícia, destacant que aquestes qualitats són testimoni de la seva fe. A més, els insta a mantenir-se fermes en la seva relació amb Crist, recordant-los que el seu exemple pot inspirar els altres a abraçar la fe.

En resum, la carta als filipencs és un testimoni de fe, esperança i amor, escrita per un home que va trobar en Crist el sentit de la seva existència. Sant Pau convida els cristians a viure amb goig, unitat i compromís, confiant que res no és comparable al "coneixement" de Crist. Aquest missatge continua sent rellevant avui, oferint una guia per als qui busquen una vida plena en comunió amb Ell.

Font: Xerrada del biblista Pedro Fraile del 23 de gener de 2025 a la Parròquia de Sant Pere d'Octavià: <https://www.youtube.com/live/WSZWdK8598M?si=aaksMe32auHzAMkQ>

Preguntes per compartir en el grup:

1. Sant Pau "piropeja" els filipencs: "sou el meu goig i la meva corona" Fl.4,1 Quina és l'experiència vital de la nostra comunitat cristiana de Sant Cugat, i en particular del nostre grup d'Amoris laetitiae? Sant Pau ens "piropeja"?
2. La carta als filipencs és la "carta de l'alegria": "esteu sempre contents en el Senyor" Fl.4,4. Viviu amb alegria la fe a la família o com un pes que ens costa de portar?
3. 3. Sant Pau ens exhorta a ser bons enmig de les dificultats: "que tots us coneguin per la vostra bondat" Fl 4,5 Quines són les dificultats que tenim per viure amb coherència la nostra fe en la família? (Família, feina, amics, etc...)
4. 4. Sant Pau posa Crist en el centre: "per mi, la vida és Crist" (Fl 1,21). Quin lloc ocupa Crist a la nostra vida familiar?